

Een **Algemeen Nut Beogende Instelling** (ANBI) is een instelling met bepaalde belastingvoordelen. Sinds 2008 kan een binnen- of buitenlandse organisatie door de Nederlandse Staat als ANBI worden aangemerkt. Dit heeft zowel voor die organisatie fiscale voordelen als voor de Nederlandse belastingbetaler die een gift (bijvoorbeeld een schenking) doet aan die organisatie. Vanaf 2012 zijn de ANBI-definitie en -status gelijk voor de diverse belastingen: de inkomstenbelasting, de vennootschapsbelasting, de schenkbelasting en de erfbelasting. Vanaf 2012 is er ook de 'culturele ANBI' die in versterkte mate profiteert van de regelingen.

De **Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI)** is in het kader van de belastingheffing in het Koninkrijk der Nederlanden gedefinieerd in artikel 2 lid 3 en 5b van de Algemene wet inzake rijksbelastingen:

1. Een algemeen nut beogende instelling is:

a. een instelling – niet zijnde een vennootschap met in aandelen verdeeld kapitaal, een coöperatie, een onderlinge waarborgmaatschappij of een ander lichaam waarin bewijzen van deelgerechtigdheid kunnen worden uitgegeven – die:

1. uitsluitend of nagenoeg uitsluitend het algemeen nut beoogt;

2. voldoet aan bij ministeriële regeling te stellen voorwaarden;

3. gevestigd is in het Koninkrijk, in een andere lidstaat van de Europese Unie of in een bij ministeriële regeling aangewezen staat, en

4. door de daartoe bevoegde inspecteur als zodanig is aangemerkt;

b. een niet in het Koninkrijk, in een andere lidstaat van de Europese Unie of in een bij ministeriële regeling aangewezen staat gevestigde, door Onze Minister als zodanig aangemerkte instelling indien en zolang zij voldoet aan de door hem te stellen voorwaarden.

2. Publiekrechtelijke lichamen als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek zijn algemeen nut beogende instellingen.

Sinds 2012 bestaat er ook de **culturele Algemeen Nut Beogende Instelling ('culturele ANBI')**.

De criteria voor het verkrijgen van de ANBI-status hebben onder meer betrekking op bestuur en beleid, administratie, functiescheiding en werkzaamheid in het algemeen belang. Hierbij dient de instelling zowel statutair als feitelijk het algemeen belang te dienen. In de jurisprudentie is beslist dat hieraan wordt voldaan indien de doelstelling en de activiteiten van de instelling voor 90% of meer het algemeen belang dienen. Voorwaarde bij vestiging in een 'derde' staat of mogendheid is onder meer dat Nederland zonder beperkingen fiscale informatie kan uitwisselen.

Het plezier dat betrokkenen beleven bij het nastreven van het algemeen belang doet niet af aan de doelstelling van algemeen nut. Dat plezier mag echter geen doel op zichzelf zijn, maar slechts een neveneffect.

Voordelen ANBI-status

De (gewone) ANBI-status heeft de volgende fiscale voordelen:

- Giften van een particulier aan een ANBI zijn voor die particulier onder voorwaarden voor de inkomstenbelasting aftrekbaar, zie gift als persoonsgebonden aftrek.
- Giften van een vennootschap aan een ANBI zijn binnen de daarvoor geldende regels aftrekbaar voor de vennootschapsbelasting. De aftrek bedraagt ten hoogste 50 percent van de winst met een maximum van € 100.000. (De drempel van € 227 voor gewone giften, die bestond tot 2012, is vervallen).
- Een ANBI hoeft geen erfbelasting of schenkbelasting te betalen over erfenissen en schenkingen die de ANBI ontvangt, voor zover aan de verkrijging niet een opdracht is verbonden, welke aan de verkrijging het karakter ontnemt van te zijn geschied in het algemeen belang;
- Uitkeringen die een ANBI doet in het algemene belang zijn vrijgesteld van schenkbelasting.